

ע"פ 2253/18 - מדינת ישראל נגד מוראל לזימי

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 2253/18

לפני: כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופטת ד' ברק-ארז
כבוד השופט י' אלרון

המערערת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: מוראל לזימי

בקשת שירות המבחן להפקעת צו מבחן ולביטול של"צ

תאריך הישיבה: ה' בתמוז התשע"ט (8.7.2019)

בשם המערערת: עו"ד איתמר גלבפיש

בשם המשיב: עו"ד שלומציון גבאי מנדלמן

בשם שירות המבחן: גב' ברכה וייס

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

שירות המבחן מבקש להפקיע את צו המבחן ולבטל את צו השל"צ שניתנו בפסק הדין שניתן בבית משפט זה (השופטים נ' סולברג, ג' קראווי' אלרון) ביום 13.6.2018, בערעור על גזר הדין שניתן בבית המשפט המחוזי בבאר-שבע (השופט ט' חיימוביץ).

כאמור בפסק הדין, כזאת עשה המשיב: שתי אחיות קטינות התקלחו במקלחת בבריכת מלון, כשהן לבושות בבגדי-ים. המשיב נכנס, ביקש ללחוש סוד לאחת מהן, כשהתקרבה אליו נישק אותה על לחיה ונצמד אליה מאחור. כשהתרחקה, פנה המשיב לאחותה, ביקש ללחוש סוד גם לה, אך היא התעלמה. המשיב אחז בפניה, נישק אותה על שפתייה, הכניס את ידו לבגד הים שלבשה, ונגע בישבנה ובחזה. במועד אחר התקרב המשיב אל קטינה אחרת בשעה שהתקלחה במקלחת בחוף הים והיכה אותה על ישבנה.

בפסק הדין נקבע, כי היטב ניתח בית המשפט המחוזי את פרטי העניין, שקל את השיקולים הצריכים לעניין, אך התוצאה העונשית שאליה הגיע – מחייבת התערבות. עונש קל, קל מדי, נגזר על המשיב בבית המשפט המחוזי בבאר-שבע – מאסר על תנאי. המשיב גם חוייב בתשלום פיצוי כספי למתלוננות. בדין הגישה המדינה, בשעתו, ערעור על קולת העונש. אמת נכון הדבר, ישנן נסיבות אישיות מעיקות לגבי המשיב, הוא ראוי לרחמים ולהתחשבות, אך יש להגן על הציבור מפניו ולהטיל עליו עונש הולם ומרתיע.

עוד זאת צוין בפסק הדין, כי בשקידתו הרבה, בניסיון להביא לשילוב המשיב במסגרת טיפולית, דחה בית המשפט המחוזי שוב ושוב את מתן גזר הדין. 3 שנים חלפו, 10 תסקירים הוגשו. מוטב היה ליתן את גזר הדין בשלב מוקדם יותר.

בדין בבית משפט זה בשלב הערעור, לאחר מחשבה, התגבשה הסכמה לגבי העונש, ובנסיבות נמצאה נכונה: של"צ בעבודות אחזקה במועצה הדתית באילת בהיקף של 220 שעות, ועמידה בפיקוח קצין מבחן למשך שנה. עונשי המאסר על-תנאי וחייבו של המשיב בתשלום פיצויים למתלוננות – נשארו לעמוד בתוקפם.

בסיפא לפסק הדין, הוזהר המשיב באופן מפורש, כי אם ישוב לבצע מעשי עבירה, יתן על כך את הדין. מוטב לו לשתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן, כך נאמר, ולשקוד על הטיפול במגמה של שיקום; עתידו עודנו לפניו.

לצערנו, דברי פסק הדין לא נפלו על אוזניים קשובות. הדברים הגיעו כדי כך, ששירות המבחן ראה לבקש, כאמור, להפקיע את צו המבחן ולבטל את צו השל"צ. המשיב ביצע את שעות השל"צ באופן חלקי בלבד, ולא הגיע באופן סדיר למסגרת השל"צ בשל קשייו להתערור בבוקר ולהגיע בזמן. זאת ועוד, מעסיקו הודיע כי במסגרת השל"צ גנב המשיב סכום כסף מתוך מגירה במשרד, לאחר שפרץ מבעד לחלון. בשיחה עם קצינת המבחן אמר המשיב כי התכוון להחזיר את הכסף למחרת היום, עוד בטרם יורגש חסרונו. המשיב הביע צער, אך אין בכך די. שירות המבחן מצדו עשה את אשר לא-ידידו כדי לשלב את המשיב בתכנית טיפולית בתחום המיני, המותאמת לצרכיו ולמאפייניו, אך זאת ללא הצלחה. ניסיון לשלבו בהוסטל "שיבולים" לא צלח, בין היתר בשל העדר הבנה בסיסית מצדו באשר לבעייתו בתחום המין. המשיב אף חזר בו מהסכמתו להשתלב בטיפול במכון "ארגמן", ומסר כי לא יוכל לעמוד בנסיעה שבועית אליו ממקום מגוריו באילת.

לא זו אף זו, המשיב תאר בשירות המבחן בעיית התמכרות להימורים. הוצע לו לברר את התאמתו להשתלב במסגרת חוץ-ביתית המיועדת לעברייני מין שהם מכורים לסמים, אלכוהול או הימורים. אלא שבהמשך הודיע המשיב כי הפסיק להמר ואינו רואה צורך בשילוב בטיפול בתחום ההימורים או בתחום עבריינות המין. על רקע זה, כשהמשיב אינו מוכן להכיר בבעיה כלשהי בהתנהלותו המינית הפוגענית, מתקשה לראות עצמו כעברייני מין, מתקשה לזהות מצבי סיכון בהתנהלותו וכשהוא בוטח בעצמו כי ביכולתו-שלו להימנע מביצוע עבירות כגון דא בעתיד, עמדת שירות המבחן היא כי אין עוד אפשרות להמשיך בצו המבחן ובהעסקתו של המשיב במסגרת של"צ. עמדה זו הובעה גם בתסקיר משלים שהוגש בעניינו של המשיב, לאחרונה ממש, ביום 3.7.2019. התסקיר מלמד על חוסר יכולת של ממשאצל המשיב להכיר בבעייתיות שבהתנהלותו הפוגענית, וקושי בזיהוי מצבי סיכון בהתנהלותו. נוכח התנהלותו בגדרי תכנית השל"צ, וסירובו להשתלב במסגרת שלשיקום מונע, נמסר כי אין עוד תועלת במעורבותו של שירות המבחן, וכי אין יכולת להמשיך בצו המבחן ובתכנית השל"צ.

לדיון בבקשת שירות המבחן לבטל את צו הפיקוח ואת צו השל"צ, שנקבע ליום 6.5.2019, לא ראה המשיב להתייבב. נאלצנו לקבוע מועד נוסף. בדיון ביום 8.7.2019, הדגישה גב' ב' וייס, נציגת שירות המבחן, כי ניסיונות השיקום בעניינו של המשיב עלו בתוהו, מחמת חוסר שיתוף פעולה מצדו. לצד זאת, המסוכנות הנשקפת ממנו - עודנה ברמה גבוהה, ונראה שאין בפיקוח כדי להפחיתה. במצב דברים זה, כפי שנמסר בבקשה דן ובתסקיר שהוגש לקראת הדיון, אין עוד יכולת להכיל ולטפל במשיב במסגרת של פיקוח ושיקום, וההמלצה היא על ענישה בדרך של מאסר, אם גם לתקופה קצרה. ב"כ המדינה הצטרף לדברים אלו, והדגיש כי חרף הרצון לסייע למשיב להשתקם, משנסתם הגולל על דרכי שיקום, אין מנוס מהטלת ענישה בדרך של מאסר בפועל, ולו לתקופה קצרה. עוד הדגיש לפנינו ב"כ המדינה, כי ריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות איננו אפשרי, נוכח חוות דעת שלילית מטעם הממונה על עבודות השירות והעדרה של תכנית שבה ניתן לשלבו. ב"כ המשיב טענה לפנינו, כי המשיב מצדו עושה מאמצים כפי יכולתו, ומנסה להשתלב במסגרת של תעסוקה שיקומית מטעם מערכת הבריאות. ב"כ המשיב ביקשה להתחשב בנסיבותיו האישיות של המשיב ובמגבלותיו.

אכן, בהתחשב באמור, וכשהמסוכנות המינית הנשקפת מן המשיב היא ברמה גבוהה, דומה כי אין מנוס מהטלת עונש מאסר בפועל. בפסק הדין בערעור הוזהר המשיב, והותרה, כי ככל שלא ישכיל לאמץ את ההזדמנות לשקם את עצמו, למען עתידו - יתן על כך את הדין. הניסיון לנתב את המשיב אל דרכי השיקום נענה בחוסר שיתוף פעולה רבתי. סוף דבר, לא בלי התלבטות, ובהתחשב עם חומרת העבירות ובצורך בהרתעה ובהלימה, החלטנו לאמץ את המלצת שירות המבחן. יכול להיות גם, לגבי המשיב דן, כי ענישתו היא שיקומו.

צו המבחן וצו השל"צ - מבוטלים אפוא בזאת; המשיב ירצה עונש של 3 חודשי מאסר בפועל. יתר רכיבי גזר הדין - מאסר על-תנאי וחיובו של המשיב בתשלום פיצויים למתלוננות - יעמדו בעינם.

עונש זה עדיין חורג במידה משמעותית לקולא מן הענישה הראויה במקרים מסוג זה, וזאת מחמת התחשבות בנסיבותיו האישיות המורכבות של המערער (מחמת צנעת הפרט לא נפרט). אנו תקווה כי עונש המאסר המושת על המשיב יהא עבורו 'תמרור אזהרה'.

המשיבתייצבלשאת בעונש המאסר בפועל בבית סוהרדקל, ביום 11.8.2019 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המשיב לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות

למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתן היום, ח' בתמוז התשע"ט (11.7.2019).

שופט

שופטת

שופט
